**T.C.**
**UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ**
**HUKUK BÖLÜMÜ**
**ESAS NO : 2014 / 445**
**KARAR NO : 2014 / 512**
**KARAR TR : 5.5.2014**

**ÖZET: Denizli Asker Hastanesi Baştabipliği emrinde sivil memur (arşiv memuru) olarak görevli iken, Genelkurmay Başkanlığı'nın emri ile hastanenin kapatılması (lağvedilmesi) sonucu Isparta Asker Hastanesi Baştabipliği emrine ataması yapılan davacı tarafından, söz konusu atama işleminin iptali istemiyle açılan davanın ASKERİ İDARİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.**

-

**K A R A R**

**Davacı :** O.Y.(Sivil Memur)
**Vekili :** Av. S.E. & Av. Y.B. & Av. E.T.
**Davalı :** Milli Savunma Bakanlığı
**Vekili :** Av. E.G.

O L A Y : Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; davacının 11.10.2010 tarihinde GATA Haydar Paşa Eğitim Hastanesi Baştabipliği TSK Çamlıca Özel Bakım Merkezi Başkanlığında Evrak ve Arşiv memuru olarak göreve başladığını, ardından eşinin Denizli/ Tavas İlçesi/ Yorga Köyü/ Hacı Fatma Topalan İlkokulunda okul öncesi öğretmeni olarak çalışması nedeniyle 13.12.2012 tarihli Genelkurmay Başkanlığının on sivil memurun yer değiştirme suretiyle atanmasına ilişkin onama yazısı ve TSK ÇAMLICA ÖZEL BAKIM MERKEZİ BAŞKANLIĞINA yazılan yazısı ile eş durumu sebebi ile Denizli Asker Hastanesi Baştabipliğine tayin edildiğini, davacının o tarihten bu yana Denizli Askeri Hastanesinde kayıt kabul memuru olarak çalışmasını sürdürmekte iken, Denizli Asker Hastanesinin, Genel Kurmay Başkanlığının TSK Sağlık komutanlığına bağlı kurum ve birimlerin yeniden yapılandırılması onay emri konulu yazısı ile ulusal sağlık sistemindeki gelişmeler ve birlik ihtiyaçları dikkate alınarak etkinlik ve verimliliklerinin artırılması kapsamında kapatıldığını (Lağvedildiğini), bunun üzerine 16.04.2013 ve 25.07.2013 tarihlerinde Denizli Valiliği Halk Sağlığı Müdürlüğüne başvurularda bulunulduğunu, ancak Denizli Valiliği Halk Sağlığı Müdürlüğünün; 18.04.2013 ve 26.07.2013 tarihli cevabi yazılarında; Sağlık Bakanlığı atama ve nakil yönetmeliğinin 17. Maddesi çerçevesinde, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunun 74. Maddesine göre diğer kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan kamu görevlilerinin uygun kadrolara atanabileceklerinin, ancak bunun şubat ve eylül dönemlerinde yapılan kura yolu ile olabileceğinin belirtilerek davacının başvurularının reddedildiğini, bunun yanında davacının başka kamu kurumlarına nakil-atama için arayış içerisinde iken, Genelkurmay ve Türk Silahlı Kuvvetlerince kadrosu kapatılan Genelkurmay Personellerinin, TSK ve sivil kurum kadrolarına geçişi ile ilgili olarak protokol

imzalamadığını öğrendiğini, dolayısıyla hem davacının bulunduğu kadro kapatıldığı, hem de geçebileceği sivil kurumlara ilişkin Genelkurmay ile diğer sivil-resmi kurumlar arasında bir protokol yapılmadığı için geçişinin mümkün olmadığını, aynı zamanda TSK'nın Denizli'de bulunan tugay – garnizon – jandarma - askerlik şubesi gibi kadrolarına geçişine de imkan tanınmadığını, bu durumda davalı idarenin davacı yönünden tesis etmiş olduğu işlemin hukuka, kamu yararına ve hizmet gereklerine aykırılık teşkil ettiğini, davalı idare işlem tesis ederken Denizli Asker Hastanesinde sivil memur (hemşire) kadrosunda çalışan ve eşi öğretmen olan Nurcan İÇÖZ (G-2005-562) Akile AYDIN (G-2005-578) H.Özlem SAYIN (G-2005-571) Gülfidan AKGÜN (G-2005-573)'ün atamalarının, yaptıkları başvurular üzerine, Denizli Garnizonuna yapıldığını, davacı ile aynı durumda olan personelin eş durumundan atamaları Denizli Garnizonuna yapılmışken, davacının tüm başvurularının göz ardı edildiğini ve eş durumundan Denizli Garnizonuna atamasının yapılamadığını, ardından davacının atamasının ISPARTA Askeri Hastanesi Baştabipliğine yapıldığını, atama kararının kendilerine 31.10.2013 tarihinde tebliğ edildiğini, bu cihetle davacı hakkında tesis edilen idari işlemin 2577 sayılı Yasada belirtilen yetki, şekil, konu, neden ve amaç öğeleri bakımından açıkça hukuka aykırı olduğunu belirterek, dava konusu atama işleminin öncelikle yürütmesinin durdurulmasına, ardından yapılan yargılama neticesinde hukuka aykırı dava konusu idari işlemin iptaline karar verilmesi istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

Davalı Milli Savunma Bakanlığı vekili süresi içerisinde sunduğu cevap dilekçesinde özetle, görev itirazında bulunmuştur.

Denizli İdare Mahkemesi: 16.12.2013 gün ve E:2013/1004 sayı ile özetle; "...asker kişileri ilgilendiren ancak askeri hizmete ilişkin bir idari işlem ve eylem olmadığı anlaşılan sivil memur olarak görev yapan davacı hakkında tesis edilen atama işlemi ile ilgili dava konusu uyuşmazlığın idare mahkemesinin görevine giren uyuşmazlıklar arasında yer alması nedeniyle anılan uyuşmazlığın görevli mahkeme olan mahkememizde görülerek çözümlenmesi gerektiği açıktır." demek suretiyle davalı Milli Savunma Bakanlığı vekilinin görev itirazının reddine karar vermiştir.

Davalı Milli Savunma Bakanlığı vekilinin olumlu görev uyuşmazlığı çıkartılması yolunda süresi içinde verdiği dilekçe üzerine, dava dosyasının onaylı bir örneği Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Başsavcılığı'na gönderilmiştir.

Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Başsavcısı;''…Anayasanın 125. maddesinin ilk fıkrasında idarenin eylem ve işlemlerinin yargı denetimine açık olduğu hüküm altına alındığını, Anayasa'nın 157. maddesinde, Askeri Yüksek idare Mahkemesinin, askeri olmayan makamlarca tesis edilmiş olsa bile, asker kişileri ilgilendiren ve askeri hizmete ilişkin idari işlem ve eylemlerden doğan uyuşmazlıkların yargı denetimini yapan ilk ve son derece mahkemesi olduğu, ancak askerlik yükümlülüğünden doğan uyuşmazlıklarda ilgilinin asker kişi olması şartı aranmayacağının belirtildiğini; 20.07.1972 günlü ve 1602 Sayılı Yasanın 25.12.1981 günlü ve 2568 Sayılı Yasa ile değişik 20. maddesinde de aynı hükmün yer aldığını, Askeri Yüksek İdare Mahkemesinin bir davaya bakabilmesi için dava konusu idari eylemin veya işlemin "asker kişiyi ilgilendirmesi" ve "askeri hizmete ilişkin bulunması" koşullarının birlikte gerçekleşmesinin gerektiğini, 1602 sayılı Yasa'nın 20. maddesinde, Türk Silahlı Kuvvetlerinde görevli bulunan veya hizmetten ayrılmış olan, subay, askeri memur, astsubay, askeri öğrenci, uzman çavuş, uzman jandarma çavuş, erbaş ve erler ile sivil memurların asker kişi sayıldığını, bu bağlamda, TSK bünyesinde sivil memur olarak görevli bulunan davacının asker kişi sıfatını taşıdığı hususunda duraksama bulunmadığını, İdari işlemin "askeri hizmete ilişkin bulunması", bu işlemin; kanun ve nizamların Türk Silahlı Kuvvetlerine tanıdığı yetki ve görevlerin yerine getirilmesi amacına yönelik olması anlamını taşıdığını, İdari işlemin "asker kişiyi ilgilendirmesi" için, işlemin bir asker kişiye yönelmesi, etkilerini ve sonuçlarını bir asker kişi üzerinde meydana getirmiş olması gerektiğini, işbu davada, davalı idare tarafından tesis edilen ve TSK'da görevli sivil memur statüsündeki davacının bir garnizondan bir başka garnizona atanması şeklindeki idari işlemin iptal edilmesi istenildiği anlaşılmakla, davada idari işlemin "askeri hizmete ilişkin bulunması" ve "asker kişiyi ilgilendirmesi" koşullarının birlikte gerçekleştiği ve dolayısıyla uyuşmazlığın çözümünde AYİM'in görevli olduğunu belirtilerek, 2247 sayılı Yasa'nın 10., 12. ve 13. maddeleri uyarınca,olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına ve dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine '' karar vermiştir.

Başkanlıkça, 2247 sayılı Yasa'nın 13. maddesine göre Danıştay Başsavcısı'nın da yazılı düşüncesi istenilmiştir.

Danıştay Başsavcısı: "...926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu'nun 1.maddesinin 2.fıkrasında, Türk Silahlı Kuvvetlerinde görevli sivil kişilerin kendi özel kanunlarına tabi oldukları belirtilmiş,

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 1.maddesinde de, Kanunun kimleri kapsayacağı açıklanarak subay,astsubay,uzman çavuş ve uzman jandarmalar ile Emniyet Teşkilatı mensuplarının özel kanunları hükümlerine tabi oldukları vurgulanmış, aynı Kanunun 232.maddesinde ise, Türk Silahlı Kuvvetlerinde çalışan memurlara Kanunun hangi maddelerinin uygulanmayacağı sıralanmıştır.

Buna göre, anılan Yasa hükümlerinde sayılanlar dışında kalanlar (Milli Savunma Bakanlığında görevli sivil kişiler) 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi olmaktadırlar.

Anayasanın 157 nci maddesine göre, Askeri Yüksek İdare Mahkemesi askeri olmayan makamlarca tesis edilmiş olsa bile, asker kişileri ilgilendiren ve askeri hizmete ilişkin idari işlem ve eylemlerden doğan uyuşmazlıkların yargı denetimini yapan ilk ve son derece mahkemesidir.

1602 sayılı Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Kanununun 25.12.1981 tarih ve 2568 sayılı Yasa ile değişik 20. maddesinin birinci fıkrasında, "Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Türk Milleti adına; askeri olmayan makamlarca tesis edilmiş olsa bile, asker kişileri ilgilendiren ve askeri hizmete ilişkin idari işlem ve eylemlerden doğan uyuşmazlıkların ilk ve son derece mahkemesi olarak yargı denetimini ve diğer kanunlarda gösterilen, görevleri yapar. Ancak, askerlik yükümlülüğünden doğan uyuşmazlıklarda; ilgilinin asker kişi olması şartı aranmaz" denilmiştir.

Buna göre, Askeri Yüksek İdare Mahkemesi'nin bir davaya bakabilmesi için dava konusu idari işlem veya eylemin "asker kişiyi ilgilendirmesi" ve "askeri hizmete ilişkin bulunması" koşullarının birlikte gerçekleşmesi gerekmektedir.

Dosyanın incelenmesinden, Denizli Asker Hastanesi Baştabipliği emrinde sivil memur (kayıt kabul memuru) olarak görev yapan davacının, söz konusu hastanenin kapatılarak revire dönüştürülmesi üzerine, Isparta Asker Hastanesi Baştabipliği emrine atanması üzerine bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Dava konusu işlemin askeri hizmete ilişkin olup olmadığına gelince;

Davacının, 1602 sayılı Yasa'nın 20.maddesinin ikinci fıkrasında sayılan asker kişilerden olduğu ve bu nedenle dava konusu işlemin asker kişiyi ilgilendirdiği tartışmasızdır.

Öte yandan, idari işlemin görevli yargı yerinin tespiti yönünden "askeri hizmete" ilişkin olup olmadığının saptanabilmesi için, işlemin konusuna bakılması gerekmektedir. Eğer idari işlem askeri gereklere, askeri usul ve yönteme ve askeri hizmete göre tesis edilmiş ise, bu işlemin askeri hizmete ilişkin olduğu kabul edilmelidir. Daha açık bir ifadeyle, askeri hizmete ilişkin idari işlemler; idarenin bir asker kişinin askeri yeterlik ve yeteneklerinin tutum ve davranışlarının, askeri geçmişinin asker kişi olmaktan kaynaklanan hak ve ödevlerinin; askerlik amacı, askeri görev yerlerinin özellikleri, askeri kural ve gerekler göz önünde tutularak değerlendirilmesi sonucu tesis edilen işlemlerdir.

Olayda,davanın konusunu TSK'de görev yapan sivil memur statüsündeki davacının yer değiştirme suretiyle atama işleminin oluşturduğu, bu işlemin, askeri görev yerlerinin özellikleri, askeri kural ve gerekler göz önünde tutularak değerlemesi sonucunda askeri hizmetlere göre tesis edildiği ve bu işlemin yargısal denetimi sırasında bu hususların dikkate alınacağı açık olduğundan davacı hakkında tesis edilen idare işlem askeri hizmete ilişkin bulunmaktadır.

Belirtilen duruma göre ve olayda, Anayasa'nın 157 nci ve 1602 sayılı Kanun'un 20 nci maddelerinde öngörülen "asker kişiyi ilgilendirme" ve "askeri hizmete ilişkin bulunma" koşulları birlikte gerçekleştiğinden, davanın görüm ve çözümü Askeri Yüksek İdare Mahkemesi'nin görevine girdiği sonucuna ulaşılmaktadır." şeklinde yazılı düşünce vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Eyüp Sabri BAYDAR, Ali ÇOLAK, Sıddık YILDIZ, Nurdane TOPUZ, Ayhan AKARSU ve Mehmet AKBULUT'un katılımlarıyla yapılan 5.5.2014 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Başvuru yazısı ve dava dosyası örneği üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, davalı Milli Savunma Bakanlığı vekilinin anılan Yasanın 10/2.maddesinde öngörülen yönteme uygun olarak yaptığı görev itirazının reddedilmesi ve dahi 12/1.maddede belirtilen süre içinde başvuruda bulunması üzerine Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Başsavcısı'nca, davalı Milli Savunma Bakanlığı açısından, 10.maddede öngörülen biçimde, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarıldığı anlaşılmaktadır.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Selim Şamil KAYNAK'ın, davanın çözümünde askeri idari yargı yerinin görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Danıştay Savcısı Mehmet Ali GÜMÜŞ ile AYİM Savcısı Nihat POLAT'ın davada askeri idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü ve yazılı açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ

GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, Denizli Asker Hastanesi Baştabipliği emrinde sivil memur (arşiv memuru) olarak görevli iken, Genelkurmay Başkanlığı'nın 05 Nisan 2013 tarihli, LOJ.:26702250-3100-32472-13/Sağ.D.Sağ.Pl.Koor.ve Ynt.Ş. sayılı ''Asker Hastanelerinin Yeniden Yapılandırılması Uygulama Emri'' konulu uygulama emri ile hastanenin kapatılması (lağvedilmesi) sonucu Isparta Asker Hastanesi Baştabipliği emrine ataması yapılan davacı tarafından, söz konusu atama işleminin iptali istemiyle açılmıştır.

Dosya kapsamında yapılan incelemede; davacının, 11.10.2010 tarihinde GATA Haydar Paşa Eğitim Hastanesi Baştabipliği TSK Çamlıca Özel Bakım Merkezi Başkanlığında Evrak ve Arşiv Memuru olarak göreve başladığı, sonrasında, eşinin Denizli'nin Tavas İlçesi, Yorga Köyü'nde Hacı Fatma Topalan İlkokulunda öğretmen olarak çalışması nedeniyle Genelkurmay Başkanlığı'nın 13.12.2012 tarihli Mrk.D.Svl.Me ve İşçi Ş. 1210-3082-12 sayılı on sivil memurun yer değiştirme suretiyle atanmasına ilişkin onama yazısı ve 1210-3084-12/ Mrk.D.Svl.Me İşçi Ş. 12571900 sayılı TSK Çamlıca Özel Bakım Merkezi Başkanlığına yazılan yazı ile eş durumu sebebiyle Denizli Asker Hastanesi Baştabipliğine tayin edildiği ve burada evrak ve arşiv memuru olarak görev yaparken, Denizli Asker Hastanesinin, Genel Kurmay Başkanlığı'nın 05.04.2013 gün, LOJ.:26702250-3100-32472-13/Sağ.D.Sağ.Pl.Koor.ve Ynt.Ş sayılı Asker Hastanelerinin Yeniden Yapılandırılması Uygulama Emri konulu uygulama emri ile, ulusal sağlık sistemindeki gelişmeler ve birlik ihtiyaçları dikkate alınarak etkinlik ve verimliliklerinin artırılması kapsamında kapatılmasına (lağvedilmesine) karar verildiği, bu aşamadan sonra Genel Kurmay Başkanlığı'nın 03.10.2013 tarihli PER.26702250-1210-91039-13/Per. İşl. D. Svl. Me. ve İşçi Ş. sayılı ve Seksen Beş Sivil Memurun Yer Değiştirme Suretiyle Atama Onayı konulu yazısına istinaden davacının atamasının Isparta Asker Hastanesi Baştabipliğine yapıldığı, anlaşılmıştır.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun, "Memurların bir kurumdan diğerine nakilleri" başlıklı 74.maddesinde; " (Değişik: 30/5/1974 - KHK/12; Değiştirilerek kabul: 15/5/1975 - 1897/1 md.)

Memurların bu Kanuna tabi kurumlar arasında, kurumların muvafakati ile kazanılmış hak dereceleri üzerinden veya 68 inci maddedeki esaslar çerçevesinde derece yükselmesi suretiyle, bulundukları sınıftan veya öğrenim durumları itibariyle girebilecekleri sınıftan, bir kadroya nakilleri mümkündür. Kazanılmış hak derecelerinin altındaki derecelere atanabilmeleri için ise atanacakları kadro derecesi ile kazanılmış hak dereceleri arasındaki farkın 3 dereceden çok olmaması ve memurların isteği de şarttır.

Aşağı dereceye atananların 68 inci maddede yazılı süre kaydı aranmaksızın eski derecelerine tekrar atanmaları caizdir.

Kazanılmış hak derecelerinden aşağı derecelere atananların aylık derece ve kademeleri genel hükümlere göre tespit edilmekle beraber, atandıkları bu derecelerde geçirdikleri süreler (kesenek ve karşılık farklarının kendileri tarafından her ay T.C. Emekli Sandığına gönderilmesini kabul etmeleri şartıyla) emeklilik yönünden eski derecelerinde değerlendirilir.

13/12/1960 tarihli ve 160 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi kapsamına giren kurumlarla bu Kanuna tabi kurumlar arasındaki nakillerde de yukarıdaki hükümler uygulanır. Aynı kanunun 4 üncü maddesi kapsamına giren kurumlarda çalışıp 657 sayılı Kanuna tabi olmayan personelden, hizmete giriş dereceleri 36 ncı madde ile tespit edilen giriş derecelerinin üzerinde olanların ilk ilerleme ve yükselmeleri için kanuni bekleme sürelerine yukarıda yazılı dereceler arasındaki sürelere tekabül eden süre kadar ilave edilir." hükmüne yer verilmiştir.

26.02.2010 gün, 27505 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Millî Savunma Bakanlığı, Genelkurmay Başkanlığı Ve Kuvvet Komutanlıklarında Görevli Devlet Memurlarının Yer Değiştirme Suretiyle Atanmalarına İlişkin Yönetmeliğin '' Amaç '' başlıklı 1.maddesinde; '' (1) Bu Yönetmeliğin amacı; Millî Savunma Bakanlığı, Genelkurmay Başkanlığı ve Kuvvet Komutanlıklarının Karargâhları ile bağlı birlik, kurum ve kuruluşlarında görevli Devlet memurlarının yer değiştirme suretiyle atanmalarının usul ve esaslarını belirlemektir.'' hükmü yer almakta olup,

Yer Değiştirme Suretiyle Atamanın temel ilkelerini düzenleyen 5.maddesinde; '' (1) Yer değiştirme suretiyle atamalarda esas alınacak temel ilkeler şunlardır;

a) Bu Yönetmelik kapsamındaki Devlet memurları için hizmet alanlarındaki görevin sürekliliği esastır.

b) Yer değiştirme sureti ile atamalarda, atanmak istenilen hizmet bölgesi ve alanındaki kadro imkânları ile ayrılmak istenen yerdeki hizmet ihtiyacı öncelikle dikkate alınır.

c) Kurumun hizmet ihtiyacı nedeniyle hizmet bölgelerindeki zorunlu çalışma sürelerine bakılmaksızın belirli bir süre görev yapmak üzere sürekli görevle atama yapılabilir.

ç) Hizmet ihtiyacı nedeniyle yapılacak atamalarda, görevin özelliğine göre hizmet bölgeleri ve alanları arasında memurların adil ve dengeli dağılımının sağlanması esastır.

d) Atama isteklerinin değerlendirilmesinde birlik komutanı veya kurum amirlerinin görüşleri de dikkate alınır.

e) Atanacak memurun asaletinin onaylanmış olması gerekir. '' hükümleri yer almakta olup, davacının ataması da, görev yaptığı birliğin lağvedilmesi sonucu, Kadro Kapatılması nedeniyle, Yer Değiştirme Suretiyle yapılmış bulunmaktadır.

Öte yandan; Anayasa'nın 157. maddesinde,Askeri Yüksek İdare Mahkemesi'nin askeri olmayan makamlarca tesis edilmiş olsa bile, asker kişileri ilgilendiren ve askeri hizmete ilişkin idari işlem ve eylemlerden doğan uyuşmazlıkların yargı denetimini yapan ilk ve son derece mahkemesi olduğu; ancak askerlik yükümlülüğünden doğan uyuşmazlıklarda ilgilinin asker kişi olması şartının aranmayacağı belirtilmiş; 20.7.1972 tarih ve 1602 sayılı Yasa'nın 25.12.1981 tarih ve 2568 sayılı Yasa ile değişik 20. maddesinde de aynı hüküm yer almıştır.

Askeri Yüksek İdare Mahkemesi'nin bir davaya bakabilmesi için dava konusu idari işlemin "asker kişiyi ilgilendirmesi" ve "askeri hizmete ilişkin bulunması" koşullarının birlikte gerçekleşmesi gerekmektedir.

1602 sayılı Yasa'nın değişik 20. maddesinde, Türk Silahlı Kuvvetlerinde görevli bulunan veya hizmetten ayrılmış olan, subay, askeri memur, astsubay, askeri öğrenci uzman çavuş, uzman jandarma çavuş, erbaş ve erler ile sivil memurlar asker kişi sayılmaktadır.

Anılan Yasa'nın değişik 21. maddesinin birinci fıkrasında "20 nci maddede belirtilen kişileri ilgilendiren ve askeri hizmete ilişkin idari işlem ve eylemlerden dolayı; yetki, sebep, şekil, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından bahisle menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılacak iptal davaları, aynı idari işlem ve eylemlerin haklarını ihlal etmesi halinde açılacak tam yargı davaları, doğrudan doğruya ve kesin olarak Askeri Yüksek İdare Mahkemesinde çözümlenir ve karara bağlanır." denilmiştir.

Bu bağlamda, davacının 1602 sayılı Yasa'nın 20. maddesinde belirtilen asker kişi sayılanlardan olan sivil memur olması karşısında dava konusu işlemin asker kişiyi ilgilendirdiği tartışmasızdır.

Dava konusu işlemin askeri hizmete ilişkin olup olmadığına gelince:

İdari işlemin, görevli yargı yerinin tespiti yönünden "askeri hizmete ilişkin" olup olmadığının saptanabilmesi için işlemin konusuna bakılması gerekmektedir. Eğer idari işlem askeri gereklere, askeri usul ve yönteme ve askeri hizmete göre tesis edilmiş ise, bu işlemin askeri hizmete ilişkin olduğu kabul edilmelidir. Daha açık bir ifadeyle, askeri hizmete ilişkin idari işlemler; idarenin bir asker kişinin askeri yeterlik ve yeteneklerinin, tutum ve davranışlarının, askeri geçmişinin, asker kişi olmaktan kaynaklanan hak ve ödevlerinin; askerlik hizmetinin amacı, askeri görev yerlerinin özellikleri, askeri kural ve gerekler göz önünde tutularak değerlendirilmesi sonucunda tesis edilen işlemlerdir. İşlem, askeri olmayan bir makam tarafından tesis edilmiş olsa bile durum değişmemekte, menfaati ihlal edilen asker kişinin açtığı davanın Askeri Yüksek İdare Mahkemesi'nde görülmesi gerekmektedir.

Bu yasal düzenlemeler ve kabuller ışığında olaya bakıldığında; davalı idare tarafından tesis edilen ve TSK da görevli sivil memur statüsündeki davacının bir askeri birlikten başka bir askeri birliğe,önceki teşkilat kadrosunun lağvedilmesi nedeniyle yer değiştirme suretiyle atanması şeklinde gerçekleşen idari işlemin, askeri görev yerlerinin özellikleri, askeri kural ve gerekler göz önünde tutularak askeri hizmet gereklerine göre vücut bulduğu anlaşıldığından; bu işlemin yargısal denetimi sırasında da anılan hususların dikkate alınması gerekliliği karşısında, davacı hakkında tesis edilen idari işlemin askeri hizmete ilişkin olduğunun kabulü gerekmektedir.

Belirtilen durumlara göre ve olayda Anayasa'nın 157. ve 1602 sayılı Yasa'nın 20. maddelerinde öngörülen, idari işlemin asker kişi ilgilendirmesi ve askeri hizmete ilişkin bulunması koşulları birlikte gerçekleştiğinden, davanın görüm ve çözümü Askeri Yüksek İdare Mahkemesi'nin görevine girmektedir.

Açıklanan nedenlerle, AYİM Başsavcısı'nın başvurusunun kabulü ile, davalı Milli Savunma Bakanlığı vekilinin görev itirazının Denizli İdare Mahkemesince reddine ilişkin kararın kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç :Davanın çözümünde ASKERİ İDARİ YARGI YERİNİN görevli olduğuna, bu nedenle AYİM Başsavcısının BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile, davalı Milli Savunma Bakanlığı vekilinin GÖREV İTİRAZININ REDDİNE İLİŞKİN Denizli İdare Mahkemesinin 16.12.2013 gün ve E:2013/1004 sayılı

KARARININ KALDIRILMASINA, 5.5.2014 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

| Başkan | Üye | Üye | Üye |
|---|---|---|---|
| Serdar | Eyüp Sabri | Ali | Sıddık |
| ÖZGÜLDÜR | BAYDAR | ÇOLAK | YILDIZ |

| Üye | Üye | Üye |
|---|---|---|
| Nurdane | Ayhan | Mehmet |
| TOPUZ | AKARSU | AKBULUT |